

Inas-színész: tipikus színházi kifejezés azon — legtöbbször — segédszínészre, aki mintegy predesztinálva van arra, hogy inas-szerepeket játsszon. Szükség van ilyenre is, mert az érzékeny színészvilágban sok önérzetes színész lévén, nem igen lehetne uzusként bevezetni, hogy felváltva játsszanak inas-szerepeket a színészek. Ennek meggátlására kialakult az inas-színész speciális szerepköre.

Incipiens. A kezdő (gyakorló) színész elnevezése az első színészek idején, 1792-ben. Ilyen volt: Temesi és Tessenyei nevű színész.

Incze Béla, főgimnáziumi tanár, sz. 1866-ban, Nagyenyeden. 1895-ben Aszódon működött. Színműve: »Kún László«, dr. 5 felv. 1895. Kolozsvár.

Incze Henrik dr., színészeti író, sz. 1871. ápr. 27-én, Nagyváradon, megh. 1913. okt. 30-án, Budapesten. Egyetemi — bölcsészeti — tanulmányait külföldön folytatta (Berlin, München, Bern stb.), 1897-ben tért haza, amikor Ditrői Mór ajánlatára a Vígszínház azon időben alakult színiiskolájához Keglevich István gróf, a Vígszínház akkori elnökgazdátja kinevezte az elméleti tárgyak tanárává. Ugyanakkor a Pallas Lexikon zenei és színházi munkatársa volt. 1897-ben jelent meg »Operai Kalauz« c. könyve, mely a M. Kir. Opera játékkönyvének szereplő operáinak tartalma és a szerzők, szerepek rövid ismertetése. (Kiadó: Zipser és Könyv). 1900. dec. 1-én a Vígszínház Vörösmarty 100 éves születési ünnepén Eötvös Károly mint ünnepi szónok az utolsó percben lemondván, helyette I. tartotta meg rögtönözve az ünnepi beszédet. 1901-től 1904-ig a »Magyarország«, majd az »Egyetértés« és 1907-ig a »Neues Polit. Volksblatt«-nak volt színikritikusa. »Az új földesúr« címen eredeti operettlibrettót is írt, melyet Hüvös Iván zenésített meg. Bem. Népszínház, 1902. márc. 22. 1901-ben adta ki először a »Magyar Színészeti Almanach«-ot, amely 1903-ban Magyar Művészeti Almanachra változtatta címét; megjelent 1913-ig. Mint városbíró különösen pedagógiai és kulturális kérdésekben vette ki részét a komoly és érdemes

munkából és amint csak tehetette, tollal és szóval mindig és mindenütt síkra szállt, hogy a felvilágosodás és a kultúra fejlődését előbbre vigye. A színészetet rajongásig szerette. Mint a vígszínházi színésziskola, majd az Orsz. Színészegyesületi iskola elméleti tanára sok jeles növendéket bocsátott szárnyra. (Somlay Artur, Medgyaszay Vilma, Gyárfás Dezső, Petráss Sári stb.). Az Orsz. Színészegyesület pártoló-tagja volt. Lefordította Strindberg: »Hitelezők« c. komédiáját. (Aurora, 1898. évfolyam.) és Bucheron és Tavernier: »A Prónyuccai úr« c. 3 felv. boh., ezt előadta a Vígszínház, 1898. szept. 3-án.

Incze Sándor, szerkesztő, sz. 1889. augusztus 10-én, Kolozsvárott, ugyanott végzte iskoláit és ott iratkozott be az egyetem jogi fakultására. 1908-ban megalapította a kolozsvári »Színházi Ujság«-ot és ezen időtől kezdve állandóan a színészettel foglalkozott. Ebben az időben indult meg hazánkban a filmgyártás és dr. Janovics Jenő kolozsvári színigazgató is több filmet készített a kolozsvári színészekkel. Ekkor írta I. többek között a »Börzekirály«, »Éjfél találkozás«, »Havasi Magdolna« filmscenáriumokat, melyek az első filmszövegek közé tartoznak hazánkban. Filmváltozatot készített Molnár Ferenc: »Doktor úr« c. vígjátékából. Itt kerültek a filmhez többek között Kertész Mihály, Korda Sándor, stb., kik a filmgyártásnak világhírű nagyságai lettek. Ugyancsak ő közvetítette Bánky Vilma első külföldi filmszerződését. 1910-ben Budapesten megalapította a »Színházi Élet«-et, amely lappal állandóan a legintenzívebb propagandát folytatta, úgy a fővárosi, mint a vidéki színészet érdekében. A népszerű és könnyed stílusban szerkesztett lappal oly körökbe és oly kis vidékre is elvitte az érdeklődést a színház és fővárosi színházi események iránt, ahova ez eddig el nem juthatott és a külföldi magyarság között is kapcsolatot teremtett a hazai színészetrel, aminek hatása különösen a magyar színészek sikeres amerikai vendégszereplésében nyilvánult. Lapjában közölte a 3 felvonásos színdarabokat egész terjedelmükben és ezzel jelentősen hozzájárult a színműirodalom népszerűsítéséhez. Több egyfelvonásos kis darabot írt, melyek az Apolló-kabaréban ke-